

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lannoiteverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lannoiteverosta annetun lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuoden 1994 loppuun. Valtioneuvostolle annettai-
siin valtuus, laissa säädettävän enimmäismäärän rajoissa, päättää tarkemmasta lannoiteveron määrästä. Veron enimmäismäärä laissa

olisi 25 penniä kilolta. Lisäksi lakiin tehdään viittaustekninen tarkistus.

Esitys liittyy vuoden 1990 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Lainsäädäntö

Lannoitteista on kannettu valmisteveroa vuoden 1976 heinäkuun alusta. Nykyisen lain (881/79) voimassaoloaikaa on jatkettu viimeksi vuoden 1989 loppuun (1019/88).

Lannoiteveron määräksi on vahvistettu 5 penniä kilolta kesäkuun 15 päivästä 1989 saman vuoden loppuun (532/89). Lannoiteverotomiksi on säädetty muun muassa teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineina taikka välitö-
mässä ensikäytössä tavaran valmistuksessa käytettävät lannoitteet. Verottomia ovat myös metsän lannoitukseen yksinomaan soveltuvat sekä biologiseen prosessiin perustuvaan jäteveden puhdistukseen käytettävät lannoitteet.

Verovelvollinen on jokainen, joka valmistaa ansiotarkoituksessa tai tuo maahan lannoitteita. Lannoiteveroa on velvollinen suorittamaan myös se, jolle lannoitteita on toimitettu verotta, jolle niitä ole käytetty verottomaan tarkoitukseen.

Lannoitteilla tarkoitetaan lannoitelaisissa (377/86) määriteltyjä aineita ja valmisteita, joiden tyyppinimikkeet määräytyvät lannoiteasetuksen (383/86) mukaan.

Lannoiteverosta annettu laki liittyy kiinteästi maataloustulolakiin, jonka nojalla määräytyy maatalouden osuus maataloustuotteiden vientikustannuksista sekä maataloustuottajien osuus maataloustuotannon tasapainottamismenoista. Lannoiteveron tuotolla on rahoitettu osa siitä maatalouden osuudesta, jolla maatalouden on osallistuttava sen ylituotannon viennistä valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseen. Lisäksi lannoiteveron tuottoa on käytetty puutarhatuotteiden ja ruokaperunan menekin edistämistoiminnan avustusten maksamiseen.

1.2. Käytäntö ja ehdotetut muutokset

Lannoiteverosta annetun lain 4 §:ssä säädetty lannoiteveron määrä on vaihdellut 3 pennistä 23 penniin kilolta. Voimassa oleva vero on 5 penniä kilolta. Veron määrää on muutettu vuosittain jopa useita kertoja. Tämä on aiheu-

tunut maatalouden tuen kokonaistarpeen muuttumisesta vuoden aikana. Lannoiteveron määrän vähäisetkin muutokset on jouduttu tekemään lain muutoksina. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen veron muutokset on saatettu voimaan valtioneuvoston päätöksellä. Menettely perustuu lannoiteverosta annetun lain 10 §:n valtuussäännökseen.

Jotta välttyttäisiin toistuvilta lain muuttamisilta vähäistenkin veromäärien muutosten yhteydessä, ehdotetaan menettelyn kehittämistä nykyistä joustavammaksi. Tämä voitaisiin toteuttaa siten, että laissa säädetään lannoiteveron ylärajasta ja että valtioneuvostolle annetaan valtuus päättää verosta enimmäismäärän rajoissa.

Tällä perusteella ehdotetaan laissa säädettäväksi, että lannoiteveron määrä on enintään 25 penniä kilolta ja että valtioneuvosto päättäisi tarkemmin veron määrästä. Valtioneuvoston päätös tulisi ilmoittaa viipymättä eduskunnalle. Mikäli eduskunta päättäisi, että päätös olisi kumottava, liikaa peritty vero tulisi palauttaa hakemuksesta verovelvolliselle.

Nykytilanteen arvioiden mukaan lannoiteveroa olisi tarkoitus korottaa nykyisestä 5 pennistä 15 penniin kilolta kesäkuun 16 päivästä 1990 alkaen.

Edellä mainittu 10 §:n valtuussäännös voidaan säilyttää laissa siltä varalta, että veron korotus ylittäisikin 4 §:ssä säädetyn enimmäisrajan ja se haluttaisiin saattaa voimaan valtioneuvoston päätöksellä.

6 §. Lainkohdassa oleva vanhentunut viittaus 5 §:n 3 kohtaan ehdotetaan korjattavaksi

voimassa olevaa metsänlannoitteita koskevaksi vastaavaksi 5 §:n 4 kohdaksi.

13 §. Lannoiteverosta annetun lain voimassaoloaika päättyy kuluvan vuoden lopussa. Lain voimassaoloaikaa ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 1994 loppuun.

1.3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Fosforia sisältävistä lannoitteista on tarkoitus alkaa kantaa ympäristöpoliittisin perustein erillistä fosforilannoiteveroa. Tätä koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle yhdessä tämän esityksen kanssa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset ja voimaantulo

Lannoiteveron tuottona arvioidaan kertyvän 115 miljoonaa markkaa vuonna 1990.

Lainmuutos ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990.

3. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**lannoiteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lannoiteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (881/79) 4 § ja 6 §:n 1 momentti sekä 13 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 4 § 9 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (532/89) ja 13 §:n 1 momentti 2 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1019/88), näin kuuluviksi:

4 §

Lannoiteveron määrä on enintään 25 penniä kilolta. Valtioneuvosto päättää tarkemmin lannoiteveron määrästä enimmäismäärän rajoissa.

Valtioneuvoston 1 momentin nojalla antama päätös on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Hänen on saatettava se eduskunnan tietoon heti tai, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Jos eduskunta niin päättää, päätös on kumottava ja liikaa maksettu lannoitevero on palautettava hakemuksesta verovelvolliselle.

6 §

Milloin muita kuin 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja lannoitteita on käytetty metsän lannoitukseen, on käyttäjällä oikeus hakemuksesta saada vero takaisin valtioneuvoston määräämillä ehdoilla. Veronpalautusta ei kuitenkaan myönnetä, ellei palautuksen määrä ole vähintään 100 markkaa.

13 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1980 ja on voimassa vuoden 1994 loppuun.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1990.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1989

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

Laki

lannoiteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lannoiteverosta 7 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (881/79) 4 § ja 6 §:n 1 momentti sekä 13 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 4 § 9 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (532/89) ja 13 §:n 1 momentti 2 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1019/88), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

4 §

Lannoiteveroa on suoritettava 5 penniä kilolta.

6 §

Milloin muita kuin 5 §:n 3 b kohdassa tarkoitettuja lannoitteita on käytetty metsän lannoitukseen, on käyttäjällä oikeus hakemuksesta saada vero takaisin valtioneuvoston määräämillä ehdoilla. Veronpalautusta ei kuitenkaan myönnetä, ellei palautuksen määrä ole vähintään 100 markkaa.

13 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1980 ja on voimassa vuoden 1989 loppuun.

Ehdotus

4 §

Lannoiteveron määrä on enintään 25 penniä kilolta. Valtioneuvosto päättää tarkemmin lannoiteveron määrästä enimmäismäärän rajoissa.

Valtioneuvoston 1 momentin nojalla antama päätös on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Hänen on saatettava se eduskunnan tietoon heti tai, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Jos eduskunta niin päättää, päätös on kumottava ja liikaa maksettu lannoitevero on palautettava hakemuksesta verovelvolliselle.

6 §

Milloin muita kuin 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja lannoitteita on käytetty metsän lannoitukseen, on käyttäjällä oikeus hakemuksesta saada vero takaisin valtioneuvoston määräämillä ehdoilla. Veronpalautusta ei kuitenkaan myönnetä, ellei palautuksen määrä ole vähintään 100 markkaa.

13 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1980 ja on voimassa vuoden 1994 loppuun.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1990.
—————